

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Skjoldenæsholm Birketings justitsprotokol - 2. december 1673 til 3. december 1678 - uddrag af familiemæssige relationer og anden information af interesse for slægtsforskning - af Christopher Emil Hagedorn. Skrevet 7-12. maj 2021.

Protokollen er yderst velbevaret, fri for fugtskader og defekter i hjørner og margener. De to nederste huller i indbindingen kan af og til skjule et bogstav eller to.

Første blad er dateret 1. december 1673 og underskrevet af Henrich Müller, godsets ejer.

Tinget holdes om tirsdagen. Første tingdag 2. december 1673 nævnes at birketinget er nyligt oprettet efter kgl. skøde af 30. september samme år.

Oluf Lauridsen i Hulegård er birkefoged og Mourids Thygesen i Allerslev er birkeskriver.

2. dec. 1673

- Hans Pedersen i Herslev på egne vegne, samt på Peder Andersen, Niels Ibsens (el. Niels Jepsens) og Henrik Pedersens sammesteds deres vegne, lovbyder efterskrevne gods, som de har annammet under værgemål med salig Laurids Olsens døtre Karen Lauridsdatter og Gjertrud Lauridsdatter, som er [klæde, byg, kedel, gryde, sengetøj m.v.], om nogen godtfolk vil afhandle dem samme varer skal de gerne bekomme dem for vurderingen.

23. dec. 1673

- Afkald: Thomas Christensen i Nørre Hvalsø, på Christen Jørgensen pottemagers, borger i Roskilde, hans vegne, efter fuldmagt dateret Roskilde 22. november 1673, fremstod for retten og på fornævnte Christen Jørgensens vegne gav og gjorde Mikkell Lauridsen i Kirke Hvalsø et fuldkommen afkald og kvittering for hvad arv og arveparter benævnte Christen Jørgensen arveligt kunne være tilfaldet efter hans salig fader Jørgen Madsen, som boede og døde i Roskilde.

- Afkald: Peder Poulsen i Skou Hastrup, på sin hustru Anne Jørgensdatters vegne, fremstod for retten og gav sin hustrus stedfader Mikkell Lauridsen i Kirke Hvalsø afkald og kvittering for hvad arv hun kunne være tilfaldet efter hendes salig fader Jørgen Madsen, som boede og døde i Roskilde.

20. jan. 1674

- Eva, salig Hermand Skrøders (el. Herman Schröders) i Roskilde, ctr. en del folk for gæld; en af de indstævnede er Niels Rasmussen af Bregentved for gæld 11 dlr. 3 sk. med to års rente 5 mk. 8 sk. på hans formands vegne; Niels Rasmussen mødte og fremlagde skiftebrev efter hans salig formand Hans Lauridsen af 22. februar 1672 hvori befindes at salig Hans Bregentveds hustru ikke har vedgået videre end 3 dlr. 1 mk. 14 sk. som hendes salig mand i hans yderste skulle have bekendt.

3. feb. 1674

- Afkald: Peder Ibsen (el. Peder Jepsen) i Valore, på sin hustru Ellen Jørgensdatters vegne, gav sin hustrus fader Jørgen Mortensen i Ebberup afkald og kvittering for hvad arv hun kunne være tilfaldet efter hendes salig moder Maren Hansdatter.

17. feb. 1674

- Kornerupgårds herskab ctr. Laurids Espensen, nu boende i Roskilde, angående hans fødested. Rasmus Jensen i Herslev vidner at Laurids Espensen, som nu er soldat, er barnefødt i Herslev i den gård, som Niels Pedersen Fynboe nu påboer, og som vidnet Rasmus Jensen dengang påboede, hvilken tid Laurids Espensens forældre var til husværelse hos ham, da Laurids blev født. Anna Hansdatter i Herslev vidnede det samme.

24. feb. 1674

- Poul Svendsen af Køge stævner en del folk for gæld. Til sidst nævnes: "nok her foruden tiltalte borgmester Hemming Nielsen i Mortenstrup, som han arveligt er tilfaldet efter sin salig fader, penge 24 dlr., hvorpå han sin obligation har udgivet."

3. mar. 1674

- Der lyses efter Hans Jensen, som boede i Lerbjerg, men nu forleden onsdag er undviget fra sin gård.

24. mar. 1674

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Peder Mogensen, barnefødt i Atterup, angående hans fødested. Hemming Nielsen i Mortenstrup vidner at Peder Mogensen er barnefødt i Atterup, og at han har stået fadder ved ham til hans dåb.

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Anders Mogensen, nu boende i Ligemark(?), angående hans fødested. Peder Pedersen i Mortenstrup vidner at Anders Mogensen er barnefødt i Atterup, og han bar vand i døbefonten da han skulle døbes, eftersom han dengang var klokke til Jystrup Kirke.

31. mar. 1674

- Evert Hansen i Glim ctr. Mads Nielsen Jyde i Glim, angående hans datter Anne Madsdatters mødrene arv, som Evert Hansen skal være værge for, som drager sig 74 sldl. 1 sk., efter skriftebrevets indhold dateret Glim Annekspræstegård 10. december 1672. (14. apr. 1674: Evert Hansen er Anne Madsdatters morbroder.)

- Skifte holdes 3. april efter salig Jens Andersen i Herslev.

7. apr. 1674

- Else, saig hr. Hans Thygesens, lader tillyse at skifte skal holdes 9. april i Gevninge.

14. apr. 1674

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Peder Knudsen, tjenende Jens Olsen i Glim, for lejermål begået med Mette Jensdatter mens hun tjente i gården med ham hos Jens Olsen.

5. maj 1674

- Skjoldenæsholms herskab ctr. unge Ole Olsen i Glim, angående en herskabets vornede Peder Pedersen, barnefødt i Herslev, som benævnte Oluf Olsen noget før påske helligdage forleden tog i sit ansvar og forvaring at skulle have været soldat, og tredje påskedag lod ham gå bort fra sig, som han om dagen derefter skulle have været indskrevet i rullen.

16. juni 1674

- Hans Raffn (el. Hans Ravn) i Allerskev ctr. Oluf Lauridsen i Herslev, angående ulovlig bortrømmelse af hans tjeneste forleden vinter. Desuden stævnet hans moder Anne Skolemesters med hendes husbond og lavværge Niels Madsen.

- Afkald: Niels Jensen i Kirke Såby, på sin hustru Sidsel Olufsdatters vegne, gav Niels Hansen i Særløse afkald og kvittering for hvad arv Sidsel kunne være tilfaldet efter hendes salig fader Oluf Mogensen, som boede og døde i Særløse, såvel som for hvad arv hun kunne være tilfaldet efter hendes salig broder Mogens Olsen (el. Mogens Olufsen), som også døde i Særløse.

23. juni 1674

- Lejregårds herskab ctr. Laurids Pedersens søn Jørgen Lauridsen, barnefødt i den gård i Glim som Jens Olsen nu påboer, samt ctr. Peder Jensens sønner Jens Pedersen og Jørgen Pedersen, alle angående deres fødested. Thomas Jostensen (el. Thomas Justesen) af Glim vidner at Laurids Pedersens søn Jørgen Lauridsen er barnefødt i den nævnte gård, og han var fadder til ham i Glim kirke, og fornævnte Peder Jensens to sønner Jens og Jørgen er barnefødt i den gård i Glim som Jens Jespersen nu iboer. Endnu at vidne fremkom Peder Jensen i Glim, fornævnte Jens og Jørgens fader, som vidnede det samme.

- Desuden ctr. Jens Hansen, som skal være barnefødt i Højby, på den nu øde plads som tilhører Lejregård. Morten Lauridsen og Jørgen Pedersen, begge af Højby, vidner at Jens Hansen er barnefødt på det nævnte sted, som der stod et hus på da han blev født, i hvilket hus hans moder var til værelse, og han er et uægte barn.

- Endnu ctr. Søren Jensen, stævnet på det sted i Øster Syv hvor han skal være barnefødt, angående hans fødested. Laurids Nielsen i Kirke Syv vidner at Søren Jensen er barnefødt i Øster Syv i den gård, som Jens Hansen iboer. Anne Jensdatter i Syv vidner det samme.

- Og endnu ctr. Erik Thorkildsen i Ågerup ("Oggerup") angående hans fødested. Hans fader Thorkild Eriksen vidner at sønnen Erik er barnefødt i den gård i Ågerup, som Thorkild endnu påboer. Laurids Thorkildsen bekræfter vidnet.

14. juli 1674

- Ole Jacobsen i Højby ctr. Jørgen Hansen Møller i Astrup Mølle, angående en lille engholm som Ole Jacobsen tilhører, liggende ved fornævnte mølle, hvilken holm Jørgen Hansen har optyret for ham. Jørgen Pedersen i Højby idner, at han kan mindes i 22 år, at hans salig fader havde den jord i fæste på de tider, som Ole Jacobsen nu har i brug. Morten Lauridsen mindes i 41 år.

4. aug. 1674

- Birkeskriveren Mourids Thygesen i Allerslev ctr. Peiter Steensen, K.M. skovrider over Roskilde amt, stævnet i hans logement i Orsted hos Apelone salig Claus Smeds, efter en skriftlig kaldseddel formeldende (...indført ord til ord... underskrevet Mourids Thygesen 21. juli), desuden er stævnet Peiters tjener Daniel. Som vidner er bl.a. stævnet Niels Christensen med hustru Karen Mikkelsdatter i Allerslev.

6. okt. 1674

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Christian Thomassen (el. Christian Tommesen), boende i Strø i Frederiksborg len, angående hans fødested. Christen Jensen i Atterup vidner at Christian Tommesen er barnefødt i Næbs Mølle, og Christen tjente Christian Tommesens forældre og hentede kvinder og jordemoder til gården da Christian blev født til verden. På spørgsmål om han kan sige med en god samvittighed, at det er den Christian Thommesen der nu boer i Strø er den samme som blev født i Atterup, svarer Christen Jensen at Christians fader havde ikke andre

sønner da han kom i Næbs Mølle end en, som hed Jørgen Thomassen (el. Jørgen Thommesen), og Christian Tommesen var den første der blev født efter at hans forældre kom til Næbs Mølle at bo. Peder Pedersen i Mortenstrup vidner at han var klokke i Jystrup Kirke og barn vandt til døbefonten da Christian Tommesen blev døbt.

13. okt. 1674

- Jep Andersen i Kisserup på sin søn Peder Jepsens (el. Peder Ibsens) vegne, ctr. Morten Andersen smed i Kisserup for 4 mk.

10. nov. 1674

- Hans Olsen i Kisserup ctr. Peder Jepsen sammesteds for 14 mk. som Peder skylder Hans Olsens datter Dorthe Hansdatter for tjenesteløn, hvoraf skal kortes for 8 uger som hun lå syg i hans tjeneste.

- Skullerupholms herskab ctr. Niels Clemendsen, stævnet på det sted han skal være barnefødt, nemlig Christen Clemendsens gård i Kirke Såby, angående hans fødested. Peder Jensen i Kirke Såby vidner at Niels Clemendsen er barnefødt på den gård i Kirke Såby, som Christen Clemendsen nu iboer. Ole Jepsen i Kirke Såby vidnede det samme, og ydermere at han var fadder ved hans dåb.

- Nok ctr. Peder Pedersen, som er Peder Christensens søn, nu værende i Kirke Såby, angående hans fødested. Peder Jensen i Kirke Såby vidner at Peder Pedersen er barnefødt i Kirke Såby i den gård, som Niels Jacobsen nu påboer.

- Desuden ctr. Anders Andersen, stævnet hvor han skal være født i Kirke Såby, angående hans fødested. Peder Jensen i Kirke Såby vidner at Anders Andersen er barnefødt i Kirke Såby i den gård, som Jens Henriksen nu påboer.

- Ydermere ctr. Laurids Pedersen, barnefødt i Anders Gravers hus i Kirke Såby, angående hans fødested. Peder Jensen i Kirke Såby vidner at han er født som nævnt.

- Samt ctr. Hans Møllers sønner, som boede i Kankers(?) Mølle, navnlig Jens Hansen Møller, Laurids Hansen Møller og Mads Hansen Møller, angående deres fødested. Peder Jensen i Kirke Såby vidner at de alle tre er barnefødt i Konkers(?) Mølle.

- Og endelig ctr. Laurids Mogensen, barnefødt i Agerup, angående hans fødested. Hans Olsen i Kisserup vidner at Laurids Mogensen er barnefødt i Agerup.

17. nov. 1674

- Hæderlige Niels Hansen Overborg, forstander for Sorø Skole, ved fuldmægtig Rasmus Nielsen ridefoged på Katstrup, ctr. Anders Jørgensen, boende i Egerup, angående hans datter i Foldby/Følby/Følle(?) ("Føelbye") hends gårds bortfæstelse, hvorover Anders Jørgensen sig for K.M. skal have beklaget. Ole Ibsen (el. Ole Jepsen) tjenende i Allindemagle vidner, at forleden påsketid kom han til Anders Jørgensens i Egerup og bejlede til hans datter Sidsel Andersdatter, som bor udi "Føel bye", hvortil Anders Jørgensen svarede, at han og hans hustru gerne ville samtykke det, og Ole Ibsen gik så bort uden at have talt med Sidsel. Nogle dage efter kom hans morbroder Ole Pedersen i Ordrup ned til ham på Allindemagle mark, som han gik og pløjede, og da sagde Ole til ham at der var kommet bud fra Vanløse fra Anders Jørgensen, at Ole Pedersen skulle gå nid til ham og bede ham at han ville møde om morgenen der efter tidligt i Egerup og tage sit fribrev med sig, eftersom han berettede for ham at forstanderen skulle til Bringstrup til begravelse, og han imidlertid kunne se hans fribrev såvel hans egen person, eftersom Anders Jørgensen

havde talt med forstanderen om samme person. Så om morgenen rejste han til Egerup og var hos Anders Jørgensen før forstanderen kom der, og da forstanderen kom til Anders Jørgensens gård gik Anders med ham ud til forstanderen og sagde til forstanderen "her er den karl jeg har talt med eder om, om forstanderen behager ham", da svarede forstanderen dem, at de kunne komme til ham om to eller tre dages tid, og dermed rejste forstanderen til begravelse om morgenen, og derefter rejste Anders Jørgensen med ham til hans datters i Følbye. Da spurgte Anders Jørgensen sin datter ad, og sagde til hende: "hvor behager du denne karl, vilt du have ham til ægte? han har været hos mig og din moder, da som du vilt have ham er det min og din moders vilje og samtykke". Da svarede hun, at hun ville vente til hun fik ....t førend hun ville gifte sig, hvortil Anders Jørgensen svarede, at det er ikke for det gavn og bedste at hun venter længe, eftersom sådan er snart på hende, og dermed skiltes de ad og fik hverken nej eller ja. Nogle dage derefter gik han hen igen til Anders Jørgensens og ville vide en besked, eftersom han havde sagt sin tjeneste op, og da gav Anders Jørgensen ham til gensvar, at Sidsel Andersdatter havde været hos ham og sagt slet nej, hun ville ej have Ole Ibsen. Så gik Ole ud til Sorø til forstanderen og begærede at han måtte få Sidsel Andersdatters gård i fæste, hvortil forstanderen gav ham til gensvar, at han den ej kunne få at fæste, medmindre det er med hendes og hendes faders vilje og samtykke, men forstanderen lovede ham at ville have den umage for Anders Jørgensens skyld og tale med ham og hans datter og høre og fornemme deres vilje og om det var deres samtykke. Så rejste forstanderen til Anders Jørgensens, hvor Ole Ibsen mødte, og der gav Anders Jørgensen og hans hustru forstanderen deres hånd på at deres datter skulle have Ole Ibsen til ægte, om hun selv det ville samtykke. Så rejste de samtlige til Følbye. Da spurgte forstanderen Sidsel Andersdatter ad, hvor hun behagede ham, thi det var med hendes faders og moders vilje og samtykke at ville tilstede det, om det var med hendes vilje, hvortil hun svarede nej, og dermed skiltes de ad, og forstanderen sagde til Sidsel "I råder for hvem I vil have til ægte, og jeg råder for gården at bortfæste". Dermed rejste Ole Ibsen hjem og talte ej videre siden om sligt, men nogle dage efter Sankt Hansdag kom Anders Jørgensen til Ole Pedersen i Ordrup, og da blev der skikket bud til Ole Ibsen, at han skulle komme til Ordrup til Anders Jørgensens, og da han kom der op sagde Anders Jørgensen til ham "jeg skal hilse eder fra min hustru og fra min datter, hun er nu blevet anderledes tilsinde end hun var sidste gang I var hos hende", og han begærede at Ole ville følges hen med ham til sin datters, hvortil Ole svarede, at han havde fået nej en gang, og han vidste ikke om det gjorde nogen gode at komme der mere. Da gav Anders Jørgensen ham sin hånd på det, og sagde at han skulle åf hans datter til ægte, og ikke forsmå hende for at hun så hastigt tilforn have sagt nej. Så fulgtes han med Anders Jørgensen og Ole Pedersen i Ordrup hen til enken Sidsel Andersdatter, og da de kom til hende gik Anders Jørgensen og vidnet op i kammerset til hende, og da spurgte han hende ad hvad hun syntes om ham, om det de tilforn havde omtant, om hun med ham ville leve og dø, og ham have til ægte, hvilken begæring hun efterkom i hendes faders nærværelse, og rakte ham sin hånd, og han forærede hende fire hele slettedaler, og dermed rejste Anders Jørgensen med ham til Sorø til forstanderen, og han bad forstanderen om at Ole Ibsen måtte bekomme Sidsel Andersdatters gård i fæste. Da tilspurgte forstanderen Anders Jørgensen om han selv havde talt med Sidsel, hvortil han svarede ja, at Ole havde talt med hende og havde selv samtykket at Ole Ibsen måtte få gården i fæste. Så akkorderede Anders Jørgensen med forstanderen i ridefogdens nærværelse på Ole Ibsens vegne, at han skulle give i fæste-

og fogedpenge 90 sldl., og straks leverede Ole Ibsen forstanderen på samme fæste, i Anders Jørgensens nærværelse, 28 dlr. m., som ridefogden annammede til sig, og dermed rejste Ole Ibsen hjem, og derefter straks indflyttede til enken otte okser samt noget andet hans middel. Forblev så hos hende i gården på en tre ugers tid, og imidlertid bekom hans fæstebrev af forstanderen efter Anders Jørgensens begæring, og da nogen tid var forbigangen efter han samme fæstebrev havde bekommet, sagde enken ham igen op og ville ej have ham til ægte, og enkens fader leverede ham igen sin fæstensgave, hvorudover han udrejste til Sorø og gav forstanderen til kende, at enken ej ville have ham til ægte, og da svarede forstanderen ham, at han skulle beholde gården efter sit fæstebrevs indhold. Da svarede Anders Jørgensen og sagde til forstanderen: "enken har selv sået og pløjet". Da sagde forstanderen at hun skulle have deraf sin fødegæld igen, og Anders Jørgensen sagde han formodede hun måtte blive der til Valdborgsdag, og siden akkorderede han med enken hendes fader og afstod sit fæste, som deres kontrakt videre om formelder, som nu for retten blev læst og påskrevet, og da de havde akkorderet gik de samtlige til forstanderen og leverede Ole ham fæstebrevet og forstanderen rev et hul på det og kasserede det. Ole Pedersen i Ordrup vidnede ligesom Ole Ibsen, undtagen at han ikke var med da han med fæstemøen og hendes fader var i kammerset, ej heller da kontrakten blev sluttet eller fæstebrevet kasseret.

- Afkald: Henrik Johansen af Køge, på sin hustru Ingeborg Nielsdatters vegne, gav salig Laurids Christensens enke Anne Poulsdatter i Valsøllille afkald og kvittering for hvad arv hun var tilfaldet efter hendes salig fader og moder, som benævnte salig Laurids Christensen har haft under værgemål.

1. dec. 1674

- Afkald: Hans Jostensen (el. Hans Justesen) af Torkildstrup på sin hustru Anne Ibsdatters (el. Anne Jepsdatters) vegne, gav Niels Ibsen (el. Niels Jepsen) i Herslev afgald for hvad arv hun var tilfaldet efter hendes salig fader Jep Nielsen, så og hendes salig moder Anne Pedersdatter, som boede og døde i Herslev.

- Laurids Jensen i Kirke Hvalsø ctr. Otte Frandtsen (el. Otto Frandsen) i Kirke Hvalsø for gæld til Laurids' datter Bodil Lauridsdatter for løn.

15. dec. 1674

- Peder Jensen snedker i Roskilde ctr. Niels Pedersen i Øster Syv for 7 sldl., som er for en egeligkiste Niels bekom til sin salig broder.

12. jan. 1675

- Herskabet på Lejregård ctr. Peder Olsen, værende i Gammerød, angående hans fødested. Morten Lauridsen i Højby vidner at Peder Olsen er barnefødt i Højby i den gård, som Bertel Pedersen påboer.

16. feb. 1675

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Ole Pedersen, værende i Høed, angående hans fødested, at høre læse et tingsvidne taget 8. februar på Sæbygårds birketing. Ole Pedersen mødte og vedstod tingsvidnet i alle måder, at være barnefødt på Skjoldenæsholms stavn.

2. mar. 1675

- Afkald: Nilaus Marcussen (el. Nelaus Marquorsen) i Jystrup, på sin hustru Karen Knudsdatters vegne, gav Rasmus Andersen (el. Rasmus Andreasen, "Rasmus Andresen") i Lindebjerg afkald og kvittering for hvad

arv Karen kunne være tilfaldet efter hendes salig fader Knud Mortensen, som boede og døde i Højbjerg, så og hendes salig moder Anna Mortensdatter.

9. mar. 1675

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Jep Nielsen og Offer Nielsen, som skal være barnefødtte i Næs, angående deres fødested. Rasmus Andersen i Lindebjerg vidner at Jep Nielsen og Offer Nielsen er barnefødtte i Næs på Skjoldenæsholms stavn, og at han var fadder ved begge deres dåb i Jystrup kirke.

- Nok ctr. Morten Pedersen, Peder Ungermands søn, stævnet i den ødegård i Valsølille, liggende mellem Anders Thielsens og Hans Andersens gårde, hvor bemeldte Morten Pedersen skal være barnefødt. Margrethe Madsdatter i Valsølille vidner at Morten Pedersen er barnefødt på bemeldte ødegård, hvor hans fader Peder Jensen Ungermand da boede, og vidnet var hos hans moder da Morten blev født.

- Der lyses efter Laurids Jørgensen, som boede i Glostruphus [ved Skjoldenæsholm], som forleden uge fra samme hans fæstebolig hemmeligt er undviget. (20. april: han havde boet i huset i nogle år.)

23. mar. 1675

- Poul Nielsen i Allerslev var mødt, og svarede imod Simon Rasmussens fordring af 2. marts, anlangende det gods som på skifte efter salig Hans Henriksen Smed blev udgjort og hos ham indsat i forvaring, at samme gods endnu er bestående hos ham.

30. mar. 1675

- Oluf Lauridsen i Hulegård fremførte for retten en person, som foregrav at hedde Niels Nielsen og at være barnefødt i Vridsløsemagle i Sengeløse sogn, hvilken person her for retten bekendte at han forleden 25. marts... [han har stjålet en rejsekjole fra Oluf Lauridsens vogn.] Niels Nielsen bekendte at have været soldat på Fyn og at have ladet sig leje "for Ivers Nes gods" under landfolket. Han vidste ikke under hvad regiment han havde tjent, men huskede at hans fændriks navn var Peter Due, og at han var under samme kompagni i halvandet års tid, imidlertid var de her i landet på Jægersborg og grave en sommer, og da kompagniet igen afrejste til Fyn stak han af og blev tilbage, som han mente kunne være 5 år siden, og så året efter han var bortløbet lod han sig igen antage for noget strøgods på Roskilde Len, og hans lægdsmand der var Peder Andersen i Vedeløv, og det var under Livkompagniet, og da var han i København en sommer for at grave, og løb så siden fra kompagniet. Siden har han opholdt sig på adskillige steder i landet, og stadig ingen tjeneste haft, ej heller skudsmål nogen tid haft.

13. apr. 1675

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Anders Hansen og Laurids Hansen, barnefødtte i Valsømagle, angående deres fødested og undvigelse fra godsets stavn. Jens Pedersen i Valsømagle vidner at Anders Hansen og Laurids Hansen er barnefødtte i Valsømagle på den øde gårds plads, som Peder Andersen sidst påboede, og deres fader Hans Andersen tilforn påboede. Laurids Nielsen i Valsømagle vidnede det samme, og yderligere at han tjente hos deres nu afdøde fader da Anders Hansen blev født. Laurids Pedersen i Valsømagle vidner at han var overværende, da Anders hansen fæstede den halve gård i Valsømagle, som Søren Jensen oplod for ham; det er omtrent en måneds tid siden, og otte dages tid derefter rømte han bort.

- Fremstod for retten Mogens Andersen, tjenende Hans Olsen i Valsømagle, at eftersom tvende hans brødre er borttrømt af Skjoldenæsholms gods og stav, da tilforpligter han sig at blive på godsets stav.

4. maj 1675

- Oluf Lauridsen i Hulegård afløses som birkefoged af Jacob Jensen i Atterup, som lader læse sit bestallingsbrev af 13. febr. 1675.

8. juni 1675

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Knud Mortensen, som skal være barnefødt i den gård Kiervet Rasmussen beboer i Valsølille; samt ctr. Laurids Andersen, som skal være født på den øde gårds plads som Anders Rasmussen beboede i Valsølille; desuden ctr. Peder Nielsen, som skal være født i den gård som Niels Smed [Niels Jensen smed] beboer i Valsølille; samt Morten Hansen, der skal være født i den gård i Høed som Thomas Olsen nu beboer. Alle angående deres fødested. Anders Jensen i Valsølille vidner at Knud Mortensen er Barnefødt i den gård Kiervet Rasmussen beboer, og at Laurids Andersen er barnefødt i den gård som Anders Rasmussen sidst påboede, og at Peder Nielsen er barnefødt i den gård Niels Smed nu påboer. Margrethe Madsdatter i Valsølille vidnede ligesom Anders Jensen, og yderligere at hun var hosværende da Knud Mortensen og Laurids Andersen blev født. Poul Nielsen Skrædder i Høed vidner at Morten Hansen er barnefødt i Høed i den gård Thomas Olsen nu iboer, og at han er over 20 år gammel. Malene Jensdatter i Høed var hosværende da Morten Hansen blev født.

15. juni 1675

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Niels Mortensen, som skal være barnefødt i Hans Madsens gård i Jystrup; samt ctr. Morten Pedersen, barnefødt i Jep Lauridsens hus i Jystrup; begge angående deres fødested. Begge personers moder Bodil Hansdatter i Jystrup vidner at hendes Niels Mortensen søn er barnefødt i Hans Madsens gård i Jystrup, og at hendes søn Morten Pedersen er barnefødt i Jep Lauridsens hus i Jystrup.

- Birkeskriveren Mourids Thygesen i Allerslev ctr. samtlig Svogerslev bymænd samt en del af Glim, angående hvorledes de forleden 26. maj er indgået i Kornerup og Kornerup Mølle og har borttaget nogle varer. Anders Espensen i Kornerup nævner sin fader Espen Sørensens gård sammesteds.

29. juni 1675

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Poul Kjeldsen, som skal være barnefødt i Jystrup i den gård, som Cornelius Jensen sidst påboede. Peder Pedersen i Mortenstrup vidner at Poul Kjeldsen er født i den nævnte gård, som hr. Jacob nu har i brug, og vidnet tjente Pouls fader Kjeld Poulsen da Poul blev født. Jens Poulsen bekræfter.

- Peder Andersen i Kisserup ctr. Frederik Smed i Kisserup og hans stedsøn Mikkel Johansen, angående overløst og vold som Peder Andersen og hans hustru skal have begået. Peder Ibsen (el. Peder Jepsen) i Kisserup vidner, at sidste 3. pinsedag var der gilde i hans hus, vor da Frederik Smed og Peder Andersen talte sammen om en "stete" imellem kirken og væverens havegårde, hvoriblandt Frederik Smed sagde til Peder Andersen: "Efterdi I er min stifader og moder så meget imod med den stete, da skulle i være så mage og holde eders barn fra hans moders hus, at han ikke skulle tage hendes hønseæg og straffe ham derfor". Da sagde Peder Andersen til Frederik Smed: "Det skal ej bevises, jeg holder mit barn under tvang det bedste jeg kan." Da sagde Frederik Smed: "I føder en tyv op af ham, uden i straffer ham".

- Skjoldenæsholms herskab ctr. efterskrevne angående deres fødested: Jens Sørensen som skal være født i den gård i Kornerup som Laurs Jensen (el. Laurids Jensen) nu påboer; Marcus Hansen og broder Hans Hansen, som var Hans Vævers sønner, som boede i det hus i Kornerup som Søren Væver nu beboer. Laurs Nielsen (el. Laurids Nielsen) i Kornerup vidner at Søren Pedersen, som boede i Tjæreby, hans søn Jens Sørensen er født i den nævnte gård, og Marcus Hansen og broder Hans Hansen, som var Hans Vævers sønner, er født i det nævnte hus.

6. juli 1675

- Skullerupholms herskab ctr. efterskrevne bøndersønner, som formenes at være født på Skullerupholms stavn, alle stævnedede på deres fødestavne, angående deres vornedepligt, nemlig: Peder Jensen, Rasmus Jensen og Jens Jensen stævnet i deres fader Jens Pedersens gård i Kirke Hvalsø; Morten Lauridsen stævnet i Frands Christensens gård i Kirke Hvalsø; Knud Lauridsen stævnet i Svend Skyttes hus; Christen Jensen kaldet i Børge Skomagars hus i Nørre Hvalsø; Morten Jensen kaldet i Jens Smeds hus i Kirke Hvalsø; Anders Pedersen kaldet i Peder Pedersens gård i Kirke Hvalsø; Peder Lauridsen, Laurids Ibsens (el. Laurids Jepsens) søn, kaldet i præstens hus i Kirke Hvalsø; Hans Keiters (el. Hans Kejters) søn Niels Hansen kaldet i Hans Keiters hus; Hans Caspersens(?) "Lodt Casper" (Lodvig Casper?), Laurids Hansen og Casper Hansen; Søren Skomagars søn Rasmus Sørensen; Rasmus Bødkers søn Rasmus Rasmussen; Niels Skyttes søn Ole Nielsen; Ole Pedersens søn Peder Olsen; Christen Kromands søn Peder Christensen; Knud Andersens søn Christopher Knudsen; Poul Mortensens sønner Morten Poulsen og Peder Poulsen; Peder Andersens sønner Frands Pedersen og Marcus Pedersen.

- Vidner: Knud Frandsen i Kirke Hvalsø vidner at Peder Jensen, Rasmus Jensen og Jens Jensen er barnefødt i Kirke Hvalsø i den gård, som deres fader Jens Pedersen nu iboer, og at Morten Lauridsen er barnefødt på den øde plads sammesteds, som Svend Skytte sidst påboede, mens Christen Jensen er barnefødt i Børge Skomagars hus i Nørre Hvalsø, Peder Andersens sønner Anders Pedersen, Frands Pedersen og Marcus Pedersen er barnefødt i Peder Pedersens gård sammesteds, Hans Keites søn Niels Hansen er barnefødt i Anders Frandsens hus sammesteds, Hans Caspersens sønner Lodt Casper Hansen er født i Hans Keiters hus sammesteds, Laurids Hansen og Casper Hansen er barnefødt på degnestafnen sammesteds, Rasmus Bødkers søn Rasmus Rasmussen er barnefødt i Hans Kejtes gård, Niels Skyttes søn Ole Nielsen er barnefødt på den øde plads sammesteds som Christen Smed sidst påboede, Ole Pedersens søn Peder Olsen er barnefødt sammesteds i hans faders Ole Pedersens gård, Christen Kromands søn Peder Christensen er født i Jens Jørgensens gård sammesteds, Knud Andersens søn Christopher Knudsen er født i Frands Christensens gård sammesteds, Poul Mortensens sønner Morten og Peder er barnefødt i Laurids Jensens gård sammesteds.

- Nok ctr. af Nørre Hvalsø: Villads Smeds søn Hans Villadsen, Jens Ingvorsens søn Niels Jensen, Christen Christensens søn Christen Christensen, Jacob Olsens søn Ole Jacobsen, Peder Mogensens sønner Mogens Pedersen og Peder Pedersen, Niels Jensens sønner Laurids Nielsen og Niels Nielsen, Børge Skomagars sønner Peder Børgesen og Jens Børgesen, Mikkell Rasmussens sønner Niels Mikkelsen og Søren Mikkelsen, Poul Mortensens sønner Hans Poulsen og Jens Poulsen, Niels Pedersens søn Peder Nielsen, Anders Pedersens sønner Peder Andersen og Jens Andersen, Morten Hansens sønner Hans Mortensen og Anders Mortensen, Morten Mortensens sønner Morten Mortensen og Rasmus Mortensen, Peder Poulsens søn Niels Pedersen, Ingemand Savskærers søn Svenning Ingemandsen, Thomas Christensens søn Christen Thomassen, Jacob Huggers søn Christen Jacobsen, Hans Lauridsens

søn Laurids Hansen og hans to stedsønner Niels Christensen og Christen Christensen, Ole Nielsens søn Christen Olsen, Anders Thomassens søn Hans Andersen, Niels Pedersen Post savskærers søn Anders Nielsen, Jens Jørgensens datter Dorthe Jensdatters søn Hans Nielsen, Niels Ebbesens søn Peder Nielsen.

- Vidner: Morten Mortensen i Nørre Hvalsø vidner at Villads Smeds søn Hans Villadsen er barnefødt i Nørre Hvalsø i det hus Jacob Hugger nu påboer, Jens Ingvorsens søn Niels Jensen er barnefødt i den gård sammesteds som Hans Pedersen nu påboer, Christen Christensens søn Christen Christensen er barnefødt i den gård sammesteds som hans fader endnu påboer, Jacob Olsens søn Ole Jacobsen er barnefødt i den gård Anders Hansen påboer, Peder Mogensens sønner Mogens Pedersen og Peder Pedersen er barnefødt i hhv. Jacob Huggers hus og den gård Jens Jørgensen påboer, Niels Jensens sønner Laurids Nielsen og Niels Nielsen er barnefødt i det hus Morten Hansen påboer, Børge Skomagers sønner Peder Børgesen og Jens Børgesen er barnefødt i det hus deres fader endnu påboer, Mikkel Rasmussens sønner Niels Mikkelsen og Søren Mikkelsen er barnefødt Niels i Hans Lauridsens gård og Søren i det hus Mikkel Rasmussen endnu påboer, Poul Mortensens sønner Hans Poulsen er barnefødt i Jens Jørgensens gård sammesteds og Jens Poulsen barnefødt i det hus deres fader Poul Mortensen endnu påboer, Niels Pedersens søn Peder Nielsen er barnefødt i det hus sammesteds Jens Skrædder nu påboer, Anders Pedersens sønner Peder Andersen og Jens Andersen er barnefødt i den gård deres fader endnu påboer, Morten Hansens sønner Hans Mortensen er født på den øde plads sammesteds som Børge Skomager har i fæste og Anders Mortensen født i det hus hans fader endnu påboer, Morten Mortensens sønner Morten Mortensen og Rasmus Mortensen er barnefødt i den gård deres fader endnu påboer, Peder Poulsens søn Niels Pedersen er født i den gård Niels Lauridsen påboer, Ingemand Savskærers søn Svenning Ingemandsen er født i Morten Mortensens gård, Thomas Christensens søn Christen Thomassen er født i den gård hans fader endnu påboer, Jacob Huggers søn Christen Jacobsen er født i det hus hans fader endnu påboer, Hans Lauridsens søn Laurids Hansen er født i den gård hans fader endnu påboer og hans stedsønner Niels Christensen og Christen Christensen er født sammesteds i samme gård, Ole Nielsens søn Christen Olsen er født i den gård hans fader endnu påboer, Anders Hansens søn Hans Andersen er født i den gård hans fader endnu påboer, Jens Jørgensens datter Dorthe Jensdatters søn Hans Nielsen er født i den gård Peder Jensen sidst påboede i [...] Hvalsø, Niels Pedersen Post savskærers søn Anders Nielsen er født i det hus hans fader endnu påboer, Niels Ebbesens søn Peder Nielsen er født i den gård Christen Christensen påboer.

- Desuden ctr. Rasmus Møllegaards sønner Niels Rasmussen, Jens Rasmussen, Hans Rasmussen og Morten Rasmussen i Stestrup, Laurids Lauridsens søn Laurids Lauridsen og Rasmus Hansens søn Hans Rasmussen. Rasmus Nielsen Møllegaard i Stestrup vidner at hans fire sønner, samt Laurids Lauridsens søn Laurids og Rasmus Hansens søn Hans, er barnefødt i Stestrup; Hans egne sønner og Laurids Lauridsens søn Laurids er født i den gård han selv nu påboer, og Rasmus Hansens søn Hans Rasmussen er født i den gård hans fader påboer.

- Endnu ctr. Vogn Nielsens sønner Niels Vognsen og Anders Vognsen, Jens Jacobsens søn Jacob Jensen, Christen Nielsens søn Søren Christensen, samt Laurids Nielsens sønner Jørgen Lauridsen, Rasmus Lauridsen og Laurids Lauridsen. Boe Albretsen (el. Bo Albertsen) i Smedstrup vidner at Vogn Nielsens sønner Anders og Niels er født i Smedstrup i den gård Anders Christensen nu påboer, og Jens Jacobsens søn Jacob Jensen er født på den øde plads som Jens Peitersen nu påboer sammesteds, mens Christen Nielsens

søn Søren Christensen Barber er født sammesteds i Laurids Nielsens gård, og Laurids Nielsens tre sønner Jørgen, Rasmus og Laurids er født i Smedstrup i den gård deres fader Laurids Nielsen endnu påboer. Laurids Nielsen fremstod og bekræftede at hans tre sønner er født i hans iboende gård.

Skjoldenæsholms herskab ctr. Jørgen Jensen boende i Kirke Helsinge, angående hans fødested. Jens Olsen i Skee-Tåstrup vidner at Jørgen Jensen er barnefødt i Allindemagle i den gård, som Hans Poulsen nu påboer. Maren Nielses i Allindemagle var hosværende da Jørgen Jensen blev født. Jørgen Jensen var mødt og nægtede ikke at være født det nævnte sted.

- Desuden ctr. Søren Mortensen boende i Ruds Vedby. Anders Thielsen i Valsølille vidner at Søren Mortensen er barnefødt i Valsølille i den gård, som Kiervet Rasmussen nu iboer.

- Jens Pedersen Jyde i Lejre fremstod for retten og gav klageligt til kende hvorledes hans hustru forleden tirsdag den 13. juli var ude i skoven for at ville hente et læs tørv sammen med hendes datter, og som datteren kørte ned af en høj banke og moderen gik for ved tog hestene overhånd og løb moderen omkuld, og vognen med tørven gik over hende, hvorudover hendes venstre ben gik i tvende stykker, og det højre ben ganske i sønder. Han har ikke råd til badskærløn.

27. juli 1675

- Skullerupholms herskab ctr. efterskrevne, angående deres fødested: Hans Urtegårdsmands søn Simon Hansen, Niels Jensens søn Anders Nielsen, Claus Nielsen Skånings søn Joesvar Clausen (el. Joshua Clausen), Laurids Jensens søn Jens Lauridsen, Maren Poulsdatters søn Peder Pedersen, alle stævnet i Nørre Hvalsø. Morten Mortensen i Nørre Hvalsø vidner at Hans Urtegårdsmands søn Simon Hansen er barnefødt i Nørre Hvalsø i det hus Jens Skrædder nu påboer, Niels Jensens søn Anders Nielsen er født i en gård Ingvor Hansen nu har i fæste, Claus Nielsen Skånings søn Josvar Clausen er født i Morten Mortensens gård, og Laurids Jensens søn Jens Lauridsen er født i samme gård, og Maren Poulsdatters søn Peder Pedersen er født i det hus Peder Mogensen påboer.

- Nok ctr. Anders Mogensens søn Ole Andersen, Laurids Møllers sønner i Dumpedalshus Hans Lauridsen og Laurids Lauridsen, Niels Jørgensens søn Niels Nielsen i Kirke Hvalsø, Bodil Mogensdatters søn Mogens Pedersen, Jens Smeds søn Morten Jensen sammesteds, Laurids Jepsens søn Peder Lauridsen sammsteds. Anders Mogensen i Spurehus (Sporehus? Spurvehus?) vidner at hans søn Ole Andersen er født i samme hus som han nu iboer, Laurids Møllels sønner i Dumpedalshus Hans Lauridsen og Laurids Lauridsen er født i Dumpedalshuset. Laurids Møller i Dumpedalshuset vidner at hans to sønner er født i samme hus. Jens Lauridsen i Kirke Hvalsø vidner at Niels Jørgensens søn Niels Nielsen er født på degnestavnen i Kirke Hvalsø, og Bodil Mogensdatters søn Mogens Pedersen er født i skolehuset sammesteds, mens Jens Smeds søn Morten Jensen er født i smedehuset som hans fader endnu iboer, og Laurids Jepsens søn Peder Lauridsen er født sammesteds i skolehuset. Jens Smed vidner at hans søn Morten Jensen er født i det hus han iboer. Niels Jørgensen vidner at hans søn Niels Nielsen er født på degnestavnen i Kirke Hvalsø.

- Desuden ctr. Hans Pedersen og Jens Pedersen, begge boende i Vетterslev. Anders Frandsen i Kirke Hvalsø vidner at Hans Pedersen i Vетterslev er barnefødt i Kirke Hvalsø i Pillehuset (el. Pillehuset), som Peder Lauridsen nu iboer, og vidnet var fadder til ham da han blev døbt. Lisbeth Nielsdatter (el. Elisabeth Nielsdatter) i kirke Hvalsø vidner at

Hans Pedersen i Veterslev er barnefødt i samme hus. Jens Pedersen i Veterslev mødte på sin broder Hans Pedersens vegne.

- Nok ctr. Hans Mikkelsens søn Mikkel Hansen i Kisserup. Ellen Svends i Kisserup vidner at Mikkel Hansen er født i Kisserup i den gård Jens Marcussen nu iboer.

- Kornerupgårds herskab ctr. Jacob Laursen (el. Jacob Lauridsen) boende i København i Lille Larsbjørns stræde, angående hans fødested. Jacob Lauridsens moder Maren Laurses i Gevninge vidner at hendes søn er født i Kornerup by i den lille gård, som Jens Andersen nu iboer. Peder Laursen i Kornerup bekræfter, og vidner yderligere at han beboede den omtalte gård da Jacob Laursen blev født.

- Samt ctr. Jørn Madsen (el. Jørgen Madsen) i Roskilde. Anders Laursen (el. Anders Lauridsen) i Herslev vidner at Jørn Madsen er født i Herslev i den gård, som Jens Laursen (el. Jens Lauridsen) nu iboer, og hans fader Mads Jyde da beboede.

- Samt ctr. Hans Hansen, stævnet på det sted i Herslev i Hans Fynboes gård hvor han skal være født. Hans Hansens moder Gundel Andersdatter vidner, at hendes søn er født i den gård i Herslev som hun endnu påboer.

- Desuden ctr. Ole Hansen i Glim, stævnet hvor han skal være født i Ole Olsens gård. Anders Ibsen (el. Anders Jepsen) i Glim vidner at Ole Hansen er født i den gård i Glim som unge Ole Olsen påboer. Thomas Justesen bekræfter, og vidner yderligere at han stod fadder ved Ole Hansens dåb.

- Og endelig ctr. Hans Laursen (el. Hans Lauridsen), som skal være barnefødt i den gård Hans Fynboe påboer i Herslev. Laurs Nielsen (el. Laurids Nielsen) i Kornerup berettes at være blevet udlagt som barnefader til Hans Laursen, og han vidner at han er blevet sagt af andre folk, at Hans Laursen skal være barnefødt på marken imellem Trellerup og Skerslev, dog ved han ikke på hvilken stavn. Laurs Nielsens søster i Kornerup blev påråbt men mødte ikke. (Hun er ikke navngivet.)

3. aug. 1675

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Søren Andersen i Vilsted, som skal være barnefødt i Allindemagle. Karen Jenses i Bårup vidner at Søren Andersen, som nu står her for retten, er barnefødt i Allindemagle i det hus, som Rasmus Hansen nu påboer, og hun var inde hos hans moder da han blev født.

- Thomas Jostensen (el. Thomas Justesen) i Glim nægtede den fordring, som Simon Rasmussen ved sin tjener for tre uger siden lod indføre over ham, at han aldrig noget tømmer af Simon Rasmussen har bekommet eller er den gode mand noget skyldig, men dersom hans salig fader har bekommet noget tømmer eller andre varer formoder han ej dertil bør svare, eftersom han ej efter sin salig fader noget i ringeste måde arvede, men førend noget skifte blev begyndt efter hans salig fader frasagde han sig på sin og sin søsters vegne arv og gæld, som han beviser med skifteregister dateret Glim den 15. maj 1672, som i begyndelsen indeholder at fornævnte Thomas Justesen frasagde sig på sin og sin søsters vegne ganske aldeles intet efter sin salig fader Joest Pedersen (el. Just Pedersen) at ville arve eller gælde.

5. okt. 1675

- Niels Hansen Kornerup, boende i Tybjerglille, ctr. Christen Nielsen i Herslev, angående Niels' søster Anne Hansdatters fædrene arv, som salig hr. Henning Pedersen i Herslev var formynder for, og Christen Nielsen af K.M. ridefoged salig landsdommer Christen Steensen på skiftestedet efter salig hr. Henning i Herslev er tilforordnet at være formynder for, eftersom da gods på skiftet er udlagt og hr. Hennings efterladte enke til Christen Nielsen skulle betale, efter skifteregisterets formelding,

dateret Herslev den 30. april 1658, og kapitalen var da 24½ dlr. (26. okt: Christen Nielsen endnu siger sig ganske at være ubevidst og ej ved sig at være om noget værgemål bevidst, undtagen for Laurids Pedersens datter, som var saig hr. Hennings søsterdatter, og dog intet gods til ham eller nogen af arvingerne samme tid blev udgjort eller leveret. Ole Lauridsen i Særløse vidner at han var vurderingsmand på skiftet, som blev foretaget efter fjenden første gang havde været i landet, men han hørte da ikke at der blev talt om at Christen Nielsen blev tilsat at skulle være værge for Anna Hansdatters fædrene arv, men han ved at Christen Nielsen blev tilsat at være værge for Laurids Pedersens datter, salig hr. Hennings søsterdatter, men dog intet gods til ham blev udgjort, men hendes anpart, såvelsom de andre arvingers, blev indsat udi et kammer i præstegården, og siden af fjenden borttaget. Peder Lauridsen i Trællerup var også vurderingsmand på skiftet og bekrifter forrige vidne.)

- Jens Nielsen i Jystrup fremkom for retten og gav klageligt til kende hvorledes hans søn Niels Jensen for nogen tid siden af en ulykkelig hændelse af heste og vogn hans venstre knæ blev sønderbrækket, i det de blev løbske med ham så han af stor Guds nåde slap fra med livet, og nu ligger under badskærerens hånd, og skal udgive en stor summa penge, hvilken badskærløn han ingen middel har til at betale.

- Hans Nielsen i Allindemagle fremkom for retten og gav vemodeligt til kende hvorledes hans søn Niels Hansen for en seks uger siden var i skoven at skulle hjælpe at slynge på et træ, og samme tid af stor ulykkelig hændelse vred træet sig om på ham, og ikkuns sønderslog hans venstre ben, så han ligger elendig under badskærs hånd, og skal udgive en stor del penge til badskærløn, hvilke han har ingen middel eller råd til at udgive.

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Jens Lauridsen skomager, som skal være barnefødt i Hans Olsens hus i Allindemagle. Jens Hansen i Allindemagle vidner at Jens Lauridsen Skomager er barnefødt i Allindemagle i det hus, som Jøp Andersen nu påboer. Hans Nielsen i Allindemagle vidner det samme, og yderligere at fornævnte Hans Olsen i Allindemagle har en del gods under værgemål, som han har arvet efter sin faster, hvilket Hans Olsen selv for retten ej fragår.

26. okt. 1675

- Kornerupgårds herskab ctr. Mads Nielsen boende i Ishøj angående hans fødested, såsom han menes at skal være føde i Herslev. Som vidner var stævnet Jens Laursen i Kornerup og Peder Henriksen i Herslev, men som Mads Nielsen selv i går indfandt sig i birkeskriverens hus og anlovede selv at ville møde i retten og vedstå sin fødestavn, syntes ikke nødigt at de indstævnede vidner skulle møde til tinget. Mads Nielsen mødte for retten og vedstod at være barnefødt i Herslev i den gård, som Henrik Pedersen og Henning Jensen (el. evt. Hemming Jensen) nu påboer, og anlovede sig på bemeldte fødestavn godvilligt at ville idnstillen når begæres. Endvidere fremstod Mads Nielsens broder Espen Nielsen i Kornerup og bekræftede at Mads Nielsen er født i den gård som nævnt.

23. nov. 1675

- Forvalteren på Skjoldenæsholm fremæskede Anders Helleesen i Valsømagle i Haraldsted sogn, at han nu her for retten ville give ham tingsvidne på vornederrettighed på Hans Pedersen, som tilforn er aftalt og besluttet. Anders Helleesen vedstod og vedkendte hr. rentemester Henrich Müller for hans rette husbond, hvorefter forvalteren har stedet og fæstet ham det hus i Valsømagle, som Jesper Pedersen tilforn iboede.

30. nov. 1675

- Afkald: Søren Christensen af Tølløse på sin hustru Mette Hansdatters vegne gav Jens Sørensen i Kirke Såby, Mettes stedfader, afkald og kvittering for hvad arv Mette kunne være tilfaldet efter hendes salig fader Hans Rasmussen, som boede og døde i Kirke Såby, såvel og efter hendes salig moder Sidsel Hansdatter.

- Niels Jacobsen af København ctr. Jens Olsen i Skee-Tåstrup efter en skriftlig kaldseddel: Jeg underbenævnte lader hermed lovlig varsel give ærlig og beskedne dannemand Jens Olsen i Skee-Tåstrup til Skjoldenæsholms birketing at møde tirsdagen den 30. november næstkommende til dom at lide for hvad resterende andel af min fædree arv, som han den tid min formynder udi fode varer til sig annammede og bekom til børlig at forestå, og dog ikke endnu har klareret eller aflagt... (m.v.) underskrevet København 18. november 1675, Niels Jacobsen Vigersted egen hånd.

- Skullerupholms herskab ctr. Laurids Nielsens søn i Manderup Anders Lauridsen, angående hans fødested. Bodil Jørgens i Klokkerhuset i Særløse, Niels Hansens hustru (ikke navngivet) samt Sidsel Andersens i Avnstrup er stævnet til at vidne. Førstnævnte Bodil Jørgens, nu kaldt Bodil Ibsdatter (el. Bodil Jepsdatter), vidner at Laurids Nielsen og hans kvinde boede i det kurkehus i Særløse, som nu er øde, og der avlede de et drengbarn hvis navn hun ej er bevidst, ej heller kender samme person. Niels Hansens hustru mødte ikke.

7. dec. 1675

- Afkald: Jacob Nielsen i Valsømagle gav Morten Pedersen i Høed afkald og kvittering for hvad arv Jacobs hustru Johanne Pedersdatter kunne være arveligt tilfalden efter hendes salig fader Peder Thuesen (el. Peder Tuesen), som boede og døde i Høed, såvel efter hendes salig moder Anne Pedersdatter.

- Hr. Johan Meyer, sognepræst til Haraldsted og Allindemagle, ctr. Kiervet Rasmussen i Valsølille, angående vold, overlast, trussel og undsigelse som Kiervet har gjort hr. Johan i Jacob Nielsens hus. Studiosus Jens Gregersen af Roskilde vidner, at i går for 8 dage siden efter middag, som hr. Johan var kommet ned til bryllup i Valsømagle til Jacob Nielsens efter indbydelse, og de sad over måltid, kom Laurids Pedersen i Valsømagle derind med Kiervet Rasmussen i Valsølille og satte sig nederst ved bordet. Da begyndte imellem dem adskilligt snak og tale om noget købt fæ. Da sagde Kiervet iblandt andet, med høj røst: "Vil du ikke have det, som jeg bød dig, så vil jeg give dig en stor lort.", og de ord sagde han over måltiddet til Laurids Pedersen. [Ikke videre interessant end at der var bryllup hos Jacob Nielsen, men alligevel medtaget for sprogets skyld. Senere bruges også udtrykket "at ville skide i præsten og fogden".]

- Jørgen Pedersen Kræmmer i Allindemagle ctr. Karen Jørgensdatter sammesteds, stævnet efter en skriftlig kaldseddel: Forårsages jeg underskrevne med otte dages kald og varsel til Skjoldenæsholms birketing den 7. december at lade citere Karen Jørgensdatter for vidnesbyrd at påhøre anlangende eders ubestandige barnefaders udlæggelse, så I tvende unge karle derfor har beskyldt førend I mig derfor har udlagt udi Allindemagle kirke da I udstod kirkens disciplin (og da var det første gang at I havde brugt det hellige alters sakramente her udi menigheden på det 7. år omtrent i her har været), og imod samme eders usandfærdige beskyldning i så måde min sandfærdige benægtelse at aflægge og til doms der samme sted at erlange, om jeg ej jo for eders usandfærdige beskyldning bør fri at være... (m.v.)

21. dec. 1675

- Laurids Christensen i Himmelev på sin datters Bodil Lauridsdatters vegne ctr. Peder Jensen Acherup (el. Peder Jensen Agerup) i Kisserup, angående en tønne øl, som han for omtrent en måneds tid siden kørte fra Roskilde og skulle have kørt til Kisserup efter Peder Rasmussens hustru i Kisserup hendes begæring, hvilket øl Peder Jensen påtog sig og udkørte af Roskilde med fra Jacob Lauridsens hustru, og fornævnte Bodil Lauridsdatter måtte køre med hans søn Jens Pedersen, og da de kom på denne side af stenleddet holdt Peder Agerup der og tøndnen med øllet lå på jorden, med videre.

11. jan. 1676

- Der lyses efter en person, ved navn Peder, som har ladet sig leje for en del af Skjoldenæsholms tjenere for soldat, og efter at han har annammet deres penge og under kompagniet var indrulleret er han undviget derfra, efter hvilken undvigelse han igen er blevet ertappet og på Skjoldenæsholm anholdt, hvorfra han om natten er borttrømt med jernet, som han var anhæftet og arresteret i.

18. jan. 1676

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Jørgen Pedersen kræmmer i Allindemagle, for lejermål som han i sit ægteskab har begået med Karen Jørgensdatter, som da tjente hos ham. Karen har født et barn af dette lejermål, og udlægger endnu Jørgen som barnets fader, og hun avlede samme barn med ham om natten "som Jens Rasmussen af Holbæk lod tage vurdering til ham"; samme nat var Jørgens hustru nemlig i Køge. De har dog ikke haft legemlig omgængelse før eller siden denne ene nat, som var omtrent en måned før sidste påske. Jørgen Pedersen Kræmmer nægter sig skyldig, og nævner "adskillige unge karle" fæstet i tjeneste til Johan Jensen, som kunne være skyldige i samme lejermål, specielt Nilaus Hansen, som svarer at han vel havde været hos Karen i høladen, men ikke været hende nærmere, end at han havde taget hende i hånden, men havde ingen legemlig omgængelse med hende. Karen sagde intet til dette.

8. febr. 1676

- Der skal holdes skifte 14. februar efter afdøde Niels Jensen i Kirke Såby.

- Jens Jespersen i Glim lyser efter sin hustru Dorthe Christensdatter, som for en 14 dage siden fra sit hus og hjem er undviget og bortgået.

15. febr. 1676

- Der har for nyligt været bryllup hos Jacob Nielsen i Valsømagle.

4. apr. 1676

- Skullerupholms herskab lader lyse efter Espen Christensen, som forleden 2. påskedag er borttrømt fra sit fæstehus i Trads Kisserup.

25. apr. 1676

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Peder Henningsen i Hjelmsøllille og Peder Olsen i Kværkeby, angående deres fødested. Jens Poulsen i Mortenstrup vidner at Peder Henningsen, som bor i Hjelmsøllille, er barnefødt i Valsøllille, mens Peder Olsen, som bor i Kværkeby, er barnefødt i Jystrup i den gård, som Hans Madsen nu påboer. Anders Thielsen i Valsøllille vidner at Peder Henningsen er barnefødt sammested i det hus, som Anders Væver nu iboer.

- Samt ctr. Niels Hansen i Slangerup, angående hans fødested. Anders Thielsen i Valsølille vidner at Niels Hansen er barnefødt i Valsølille i den gård, som Anders Rasmussen sidst påboede.

- Desuden ctr. Laurids Sørensen, som skal være barnefødt i Laurids Pedersen Huggers gård i Valsømagle, samt Christen Nielsen, som skal være barnefødt i Ole Nielsens gård i Valsømagle; så og Jens Nielsen, som skal være barnefødt i den gård i Valsømagle, som Peder Madsen sidst påboede. Laurids Nielsen i Valsømagle vidner at de tre karle er født i de nævnte gårde i Valsømagle.

- Endvidere ctr. Søren Lauridsen, Ole Lauridsen og Laurids Mogensen, som skal være barnefødt i den gård i Ordrup, som Christen Christensen påboer. Laurids Hansen i Ordrup vidner, at de tre karle er født i den nævnte gård i Ordrup. Mads Olsen i Ordrup bekræfter, og vidner ydermere at Ole Lauridsen ved sidste udskrivning blev til skrevet for soldat, hvorfra han igen bortrømte.

23. maj 1676

- Skullerupholms herskab ctr. Laurids Sørensen i Kirke Såby, angående vold og overløst han skal have begået på Hans Nielsen og hans hustru Karen Nielsdatter i Kirke Såby. Sidstenævnte fremstod for retten med to blå øjne.

- Der skal holdes skifte 29. maj efter afdøde Peder Høy (el. Peder Høj) i Valsømagle.

30. maj 1676

- Baldtzer Henrichsen (el. Baltazar Henriksen) fremstod for retten med sin hustru Birgitte Nielsdatter og gav last og klage over Hans Jochumsen i Kirke Såby for hug og slag, som han forleden torsdags forøvede på hans hustru på Sonnerupgård.

13. juni 1676

- Der skal holdes skifte 14. juni efter afdøde Anne Mortensdatter, som boede og døde i Valsølille, mens hendes efterladte enkemand bor i Næs.

20. juni 1676

- Afkald: Peder Olsen i Udby i Odsherred gav Hans Andersen i Valsølille afkald og kvittering for hvad arv han på sin hustru Margrethe Andersdatters vegne af bemeldte Hans Andersen har annammet, både for hendes fædrene og mødrene arveparter, efter hendes salig fader Anders Jensen og hendes salig moder Maren Olufsdatter, som boede og døde i Valsølille.

- Afkald: Laurs Hansen (el. Laurids Hansen) tjenende i Kisserup gav Hans Pedersen i Højby og Peder Andersen i Tokkerup afkald og kvittering for hvad arv bemeldte Hans Pedersen og Peder Andersen havde under værgemål for bemeldte Laurs Hansen, som ham arveligt efter hans salig forældre var tilfaldet; nemlig efter hans salig fader Hans Laursen (el. Hans Lauridsen) og hans salig moder Ellen Rasmusdatter, som boede og døde i Bregentved.

27. juni 1676

- Afkald: Hans Poulsen og Jens Poulsen, begge i Allindemagle, på deres egne vegne, samt Hans Poulsen på sin salig broder Laurids Poulsens efterladte børns vegne, Jens Pedersen Ringbjerg i Allindemagle på sin moders Sidse Poulsdatters vegne, samt fornævnte Jens Ringbjerg på Jens Hansen og Poul Hansens vegne, og Peder Rasmussen i Allindemagle på sine børns Karen, Kirsten og Anne Pedersdøtre deres vegne; samtlige gav Hans

Andersen i Allindemagle afkald og kvittering for hvad arveparter de var tilfaldet efter Hans Andersens salig hustru Signe Poulsdatter, som boede og døde i Allindemagle.

- Jens Olsen i Allerslev ctr. Daniel Skrædder i Allerslev, angående overløst og slagsmål Daniel skal have begået på Jens Olsens hustru Kirsten Nielsdatter.

8. aug. 1676

- Jacob Jensen i Smedstrup ctr. Maren Christensdatter i Smedstrup med hendes mand og lavværge Jørgen Christensen, angående noget rug, som Maren skal have forkommet fra ham i deres bageovn, som Jacob havde hos dem for at tørre. (Et vidne Maren Jensdatter af Smedstrup nævner en datter af Jørgen Christensen, men ikke af navn.)

15. aug. 1676

- Peder Pedersen i K. Hvalsø på Skullerupholms herskabs vegne ctr. herskabet til Svanholm, angående Morten Pedersen, som tilforn har siddet til huse udi Kirke Hvalsø og Sørløse sogne, og imidlertid tjent for sit brød, og hvorledes han har nu været hos en efter anden og begæret husværelse, førend han kom til fornævnte Peder Pedersen og bød sig i tjeneste med ham, og hun enhver berettede ikke at have nogen fæstestavn, hvorover Peder Pedersen er blevet bedraget, og har lånt ham sine heste og vogn. (Vidner fra de forskellige folk Morten Pedersen har været hos. Morten Pedersen sagde at ville låne heste og vogn for at hente sin kvinde og sit gods. Morten sagde at hans kvinde var til husværelse i Horns herred i Onsved.)

22. aug. 1676

- Der skal holdes skifte 25. august efter afdøde Niels Christensen i Allerslev.

19. sep. 1676

- Skullerupholms herskab ctr. Peder Nielsen, barnefødt i et hus ved Skullerupholm, angående hans fødested. Peder Lauridsen i Allerslev vidner at Peder Nielsen er barnefødt i et hus, som stod ved Skullerupholm, som hans fader Niels Hansen Hulegaard boede i.

- Lejregårds herskab ctr. efterskrevne angående deres fødestavn: Jens Børgesen født i Niels Christensens gård i Allerslev, Jep Nielsens sønner Mads Jepsen og Niels Jepsen, samt Jens Nielsens søn Niels Jensen, som boede i det hus i Lejre som Rasmus Bødker nu påboer.

- Peder Lauridsen i Allerslev vidner at Jens Børgesen er født i den nævnte gård; Jep Nielsens sønner Mads og Niels er barnefødt ved Lejregård i en lille gårdsædegård, som da var ved magt; Jens Nielsens søn Niels Jensen er barnefødt i Lejre i det hus Rasmus Bødker nu påboer.

- Lejregårds herskab ctr. Mikkell Hansen i Lejre, angående lejermål begået med Maren Lauridsdatter, hans tjenestetyende.

10. okt. 1676

- Der lyses efter Morten Jensen, som tjente Peder Madsen i Abbetved forleden år, og som er barnefødt på Sonnerupgårds stavn. Tingskriveren Hans Knudsen i Horns Herred, på sit herskabs vegne, mødte og foregav at samme Morten Jensen findes og tjener i Abrahamstrups Birk hos Jens Henningsen i Gjerlev.

17. okt. 1676

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Christen Nielsen, som skal være barnefødt i Valsølille i den ødegård, som Hans Andersen og Niels Smed [Niels Jensen Smed] har i fæste, angående hans fødested. Som vidner skulle indstævnes Jens Thielsen (el. Jens Thisen) og Anders Jensens hustru Margrethe, begge af Valsølille, men kaldsmændene foregiver at Margrethe har brændt sit ene ben og fod så hun ikke kan gå eller stå på samme ben. Christen Nielsen er mødt for retten og nægter ikke at være født på benævnte gård, som hans fader Niels Christensen, nu boende i Smedstrup, da iboede. Christen Nielsens moder Lucie Nielsdatter vedstod også at hendes søn er født på benævnte gård i Valsølille. [dom 28. november; han kaldes da Christen Nielsen Hugger.]

24. okt. 1676

- Trudsholms herskab ctr. Poul Hansen i Nørre Hvalsø, angående hans fødested. Der irettelægges et tingsvidne udstedt sidste 14. oktober på Voldborg herredsting, meldende at Poul Hansen er barnefødt på Trudsholms stavn i Englerup.

30. okt. 1676

- Jens Nielsen i Jystrup fremkom for retten og gav til kende hvorledes hans søn Niels Jensen forleden år ved denne tid ved en ulykkelig hændelse af heste og vogn fik ganske sønderbrækket hans venstre knæ, i det hestene blev løbske med ham, så han af stor Guds nåde slap fra det med livet, og han derover måtte udlove en stor summa penge til badskærløn, hvilet han ingen middel eller formue har til at metale, medmindre godtfolk for Guds skyld og en kristen medynk ham nogen almisse dertil vil meddele.

14. nov. 1676

- Herskabet ctr. Niels Hansen, som skal være barnefødt i Kirke Hvalsø, angående hans fødestavn. Christen Christensen i Nørre Hvalsø vidner at Niels Hansen er barnefødt i den gård i Kirke Hvalsø, som Jens Pedersen nu iboer. Vidnet tjente Niels Hansens fader Hans Bødker, da Niels blev født. Lisbeth Svendsdatter i Kirke Hvalsø vidner det samme, tjente også faderen da Niels blev født.

- Også ctr. Hans Andersen og Niels Nilausen, angående deres fødested. Peder Lauridsen i Allerslev vidner at Hans Andersen er barnefødt i Allerslev i det hus, som hans fader Anders Sørensen påboede, og som Peder Lauridsen nu selv iboer; mens Niels Nilausen er barnefødt i et hus, som stod ved Lejregård.

28. nov. 1676

- Lejregårds herskab ctr. Niels Jensen, nu liggende til kvarter i Roskilde hos Rasmus Kræmmer i Ringstedgården, som for nogle år siden tjente på Lejregård og derfra undveg, angående hans fødested. Jens Pedersen Jyde i Lejre vidner at Niels Jensen er barnefødt i Lejre i den gård, som Peder Sørensen nu iboer. Vidnet var fadder til Niels Jensen da han blev født, og ved at han for nogle år siden tjente på Lejregård hvorfra han undveg. Niels Jensens broder Laurids Jensen, tjenende i Lejre, vidner ligeledes at hans broder er barnefødt i den nævnte gård i Lejre.

- Ole Nielsen i Svogerslev ctr. Kirsten Laursdatter (el. Kirsten Lauridsdatter), nu værende i Kornerup, angående at hun er bortgået om natten fra hendes tjeneste hos ham, uden hans vilje og samtykke, og ladet dørene stå åbne eftersig, nu sidst forleden efter at hun på en måneds tid efter Mikkelsdag og Faredag på nu skulle igen tjene ham. Kirsten Laursdatter mødte og svarede at hun gerne ville indfinde sig igen i sin

tjeneste og der forblive indtil Færdag, men at lønne en anden end hende i hendes sted er ej muligt, eftersom hun ej dertil har middel eller råd.
- Mourids Thygesen ctr. overnævnte Kirsten Laursdatter angående 6 rdl. bøder for lejermål begået med Niels Laursen (el. Niels Lauridsen) i Kornerup for nogle år siden, da hun tjente hans fader Laurs Nielsen (el. Laurs Nielsen) sammesteds. Kirsten Laursdatter benægtede ikke at have begået benævnte lejermål.

5. dec. 1676

- Skullerupholms herskab ctr. Christen Pedersen skomager, boende i Næstved Tved Storebro, angående hans fødestavn. Christen Rasmussen i Nørre Hvalsø vidner at Christen Pedersen er barnefødt i Nørre Hvalsø i det hus, som Børge Skomager nu iboer, og som hans fader Peder Smed da iboede.

- Nok ctr. Peder Jensen, Jens Jacobsens søn, som har boet i Kisserup, angående hans fødested. Nelaus Frandsen i Kisserup vidner at Jens Jacobsens søn Peder Jensen er barnefødt i Kisserup i det hus, som Hans Olsen nu iboer.

19. dec. 1676

- Peder Kjeldsen i Kornerup, på sin moder Johanne Clemends' vegne, ctr. Anders Espensen i Kornerup, angående 6 dlr. hans formand Niels Sørensen til benævnte Johanne Clemends' var skyldig. Anders Espensen vedgik gælden, men svarede at Johanne Clemends' var den salig mand skyldig 3 mk. for 8 års husleje.

9. jan. 1677

- Afkald: Hans Andersen i Gyrstinge, på egne og medarvingers vegne, gav Poul Jensen i Mortenstrup afkald og kvittering for hvad arv Hans Andersen var tilfaldet efter hans salig fader Anders Pedersen, som boede og døde i Skee-Tåstrup, hvilken arv Poul Jensens fader, afdøde Jens Poulsen i Mortenstrup, havde haft under værgemål, såsom sl. Jens Poulsen ham i levende live til skrædderhåndværklære og fortsættelse har betalt og fornøjet.

23. jan. 1677

- Hans Pedersen i Herslev lader tillyse, at der 28. januar skal holdes skifte efter hans afdøde hustru Gundel.

- Der skal holdes skifte 25. januar efter afdøde Hemming Nielsen i Mortenstrup.

30. jan. 1677

- Der skal holdes skifte 3. februar efter afdøde Jens Poulsen i Mortenstrup.

13. febr. 1677

- Laurids Nielsen i Roskilde, herredsskriver i Tune herred, på vegne af Margrethe, salig Peder Olsens af København, ctr. hr. Niels Andersen, sognepræst til Glim og Rorup sogne, for 60 sldl. han til sl. Peder Olsen er skyldig, efter hans udgivne forløftningsbrev, på hans stedsøn Laurids Pedersen Skammes vegne, af dato 26. dec. 1674.

6. mar. 1677

- Lejregårds herskab ctr. Peder Sørensen, tjenende Peder Lausen (el. Peder Lauridsen) i Stestrup, angående hans fødested. Peder Sørensens moder Dorthe Hansdatter i Stestrup vidner at hendes søn er barnefødt i

Tokkerup i den lille gård, som tilhører herskabet. I lige måde var mødt Peder Sørensen selv, som også vedstod at være født på bemeldte gårds grund.

13. mar. 1677

- For retten fremstod Christen Jensen, barnefødt i Jylland i Vendsyssel i en by ved navn Horup, og foregav at eftersom den gods mand velb. Thomas Finche til Lejregård nu i denne sidste udskrivning udi København, ham for soldateri har befriet og endtlediget, og ham forloved at må tjene sin tjeneste til Mikkelsdag førstkommende hos Hans Lauridsen i Nørre Hvalsø, hvorfor Christen Jensen her for retten godvilligt sig erbyder og tilforpligter på ære, tro og love efter denne dag sin livstid at kende hr. Thomas Finche for sin rette herre og husbond, og ej at bortflytte på nogen andens gods at tjene eller bo uden den gode herres eller fuldmægtiges vilje og samtykke.

20. mar. 1677

- Lejregårds herskab ctr. Anders Albretsen i København, hvor han er antaget at være soldat, angående hans fødested. Anne Jacobsdatter i Kisserup vidner at Anders Albretsen er barnefødt i Nørre Hvalsø i et hus, som Jep Skammelsen sidst påboede, hvilket hus nu er øde.

27. mar. 1677

- Velfornemme Jørgen Henrichsen på Egholm ctr. Ole Kromand i Tokkerup, Christen Christensen i Maglebrohus, Knud Brygger i Buskehus, Anne Mikkelsdatter i Kirke Hvalsø og Peder Kromand i Kisserup, alle angående ulovligt krohold med øl og brændevin. På Anne Mikkelsdatters vegne mødte hendes søn Jørgen Mikkelsen i Kirke Hvalsø, som nægtede at hans moder holdte nogen kro, ej heller brygger eller brænder videre end som hun selv i hendes hus forbruger til nødtørft. Ole Olsen [Ole Kromand] i Tokkerup mødte og svarede det samme.

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Ole Rasmussen, som nu forleden efter Mikkelsdag tjente Peder Ibsen (el. Peder Jepsen) i Herslev, og da sidste udskrivning efter K.M. forordning skulle ske er bortviget af hans tjeneste, angående hans fødested. Anders Ibsen (el. Anders Jepsen) i Herslev vidner at Ole Rasmussen, som lader sig kalde Ole Lollike (el. Ole Lollich, "Olle Laalich"), er barnefødt i Herslev i det hus, som han nu selv iboer, og han har stået fadder til ham i kirken.

1. maj 1677

- Der skal holdes skifte 7. maj efter Jens Thuesens afdøde hustru i Høed.

22. maj 1677

- Der skal holdes skifte 25. maj efter afdøde Christen Christensen Fisker i Ordrup.

29. maj 1677

- Lejregårds herskab lyser efter en mand ved navn Hans Jørgensen, som boede i Glim, og da nu forleden sædetid fra sin fæstegård er borttrømt om natten, og med sig har taget heste, vogn og andet gods.

12. juni 1677

- Egholms herskab ctr. Laurids Nielsen skrædder i Kirke Såby, angående hans fødested. Der irettelægges en dom udstedt af Horns herredsting sidste 3. maj, hvorudi er indført to vidnesbyrd om, at Laurids Nielsen skrædder er barnefødt i Ferslev i den gård, som hr. Jens nu har i fæste.

Herimod irettelægges på Laurids Nielsens vegne hans fribrev af dato 7. marts 1676, hvorefter han frigives fra hans fødestavn. Fribrevet kendes ved magt.

- Der skal holdes skifte 19. juni efter afdøde Jens Pejtersen (el. Jens Peigtersen) i Smidstrup.

3. juli 1677

- Rasmus Hansen af København ctr. Ole Lauridsen i Særløse, angående en hest Christen Nielsen i Skov Hastrup skal have mistet for nogen tid siden, da hans bud og vogn var udi rejse med en del af det igennem landet rejsende folk. Et vidne i sagen er Kurt Pedersen (el. Cort Pedersen) i Skov Hastrup; et andet vidne er dennes broder Anders Pedersen i Avnstrup.

- Afkald: Peder Lauridsen i Stestrup gav Christopher Pedersen, Rasmus Pedersen og Laurids Pedersen, alle tre i Hastrup, afkald og kvittering for hvad arv Peder Lauridsens hustru Karen Laurisdatter var arveligt tilfaldet efter hendes salig fader Laurids Jensen, som boede og døde i Torkildstrup, som fornævnte hendes tre halvbrødre har haft under værgemål.

17. juli 1677

- Lejregårds herskab ctr. Jens Pedersen, Peder Jensens søn i Kisserup, som skal være barnefødt i Lejre Mølle, angående hans fødestavn. Peder Nielsen Jyde i Lejre vidner at Peder Jensens søn Jens Pedersen er barnefødt i Lejre Mølle.

24. juli 1677

- Birkefogden Jacob Jensen i Atterup ctr. Johan Kruse i Tåstrup, angående en engplet på Atterups grund, imellem stenvåsen og kirkevådet, som Johan Kruse skal have ladet afslå, rive og med andet hans eget hø på hans tilliggende gårds grund sætte. Vidner: Christen Jensen i Højbjerg har tidligere boet i Atterup i 19 år, og hans formand Mogens Madsen var barnefødt i Atterup. Jens Christensen i Højbjerg er barnefødt i Atterup, og var i omtrent 10 år med til at høste den omtvistede eng. Morten Andersen i Jystrup har ligeledes på en 10 års tid været med til at slå samme engplet til Atterupgård. Johan Kruse tilspurgte fornævnte Christen Jensen i Højbjerg om det er ham bevidst, at fornævnte Engplet ligger til Atterupsgård, hvortil Christen Jensen svarede, at hans formand Mogens Madsen, som var født på stedet og var over 60 år, foreviste ham det og berettede at have høstet det i sin tid, så længe han gården beboede.

2. okt. 1677

- Skullerupholm og Sonnerupgårds herskab ctr. Hans Pedersen i Nyrup, angående hans fødested. Knud Frandsen i [Kirke eller Nørre] Hvalsø vidner at Hans Pedersen er barnefødt i Kirke Hvalsø i det hus, som Søren Jensen skomager nu iboer. Ole Frandsen bekræfter. Hans Pedersen mødte selv og vedstod at være født i det nævnte hus i Kirke Hvalsø.

16. okt. 1677

- Der lyses efter Niels Rasmussen, som boede i Kirke Såby, og fra sin fæstegård omtrent for 14 dage siden er borttrømt.

13. nov. 1677

- Afkald: Mads Jørgensen i Søllerød i Hørsholm Birk gav sin broder Bendt Jørgensen i Kornerup afkald og kvittering for jævnet skifte og deling efter deres salig fader Jørgen Madsen, som boede og døde i Kornerup, såvel som efter hans salig moder Ellen Bendtsdatter sammesteds.

20. nov. 1677

- Afkald: Knud Lauridsen i Buske Kro, på sin hustru Maren Jensdatter og hendes moder Mette Nielsdatter af Jylland i Vendsyssel og hendes børn, nemlig Niels Jensen, Anne Jensdatter, Mette Jensdatter og Margrethe Andersdatter, på samtlig deres vegne gav Christen Christensen i Maglebro Kro afkald og kvittering for hvad arv de samtlig var tilfaldet efter Christen Christensens salig hustru Karen Jensdatter i Maglebro Kro, som var fornævnte Mette Nielsdatters af Jylland hendes datter.

27. nov. 1677

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Ole Andersen hos hans fader Anders Sørensen i Høed, angående lejermål begået med Inger Hansdatter i Høed. Inger Hansdatter vedstår at Ole Andersen skal være hendes rette barnefader. Ole Andersen nægtede ikke at have haft legemlig omgængelse med Inger Hansdatter, hvilket skete til påsketid i hans faders Anders Sørensens hus i Høed.

11. dec. 1677

- Søren Clausen i Kirke Såby fremstod for retten og vedstod at være barnefødt i Kirke Såby i den gård, som Laurids Sørensen nu påboer, og er velb. Thomas Finches retter vornede.

- Lellingegårds herskab ctr. Laurids Hansen i Dumpedalshus angående hans fødested. Der irettelægges en dom udstedt ved Lellinge Birketing 19. december 1676, som i sin slutning melder, at Laurids Hansen er rette vornede til Lellingegård. Laurids Hansen mødte og nægtede ikke at være lovligt kaldet imod forskrevne dom, hvilket han formoder han med rette ske bør at være kaldet imod, eftersom han har boet på det sted, han påboet, siden år 1671, og tilforn tjente i møllen på to års tid. Han tilspørger om han kan nægte jo at være barnefødt i Spangsager Mølle, men svarer blot at han vil kaldes lovligt før han svarer videre.

8. jan. 1678

- Birkeskriveren Mourids Thygesen, på herskabets vegne, ctr. samtlig Vibygårds mænd til Vibygård liggende, til vidnesbyrd at påhøre anlangende en herskabets husmand Peder Lausen (el. Peder Lauridsen), som boede i Kornerup, som bemeldte Vibygårds mænd havde anholdet hos dem i Viby noget før Allehelgensdag(?), og ladet ham udføre til København og indrullere til soldat.

22. jan. 1678

- Der tages tingsvidne om Marie Rasmusdatter, som tjente i Hulegård, og blev fundet liggende død i åen ovenfor Hule Mølle forleden onsdag for 8 dage siden. Karen Pedersdatter, tjenende i Hulegård, vidner at for 14 dage siden, tidligt om morgenen, kom hendes madmoder Maren, Oluf Lauridsens, til bryggerset, og som bemeldte Karen Pedersdatter tilligemed Marie om aftenen tilforn havde båret vand på noget støvekorn, og da forklemt at være vand på et kar med korn, som om morgenen stod tørt, skendtes hun på dem begge for de havde forsømt og ej båret vand på samme kar, og så gik hun fra dem. Siden gik Marie og gjorde sin gerning med brød at slå op og sætte i ovnen. Siden kogede hun middagsmad og bar det ind på bordet, og imidlertid efter at hun havde båret maden ind tog hun en "haar valch" af hendes skrin og sagde "den har jeg fået i god tid, jeg vil aldrig bruge den mere", og bad djævlen fare i sig om hun i sine dage ville bruge den, med mange flere slemme, unyttige ord. Da sagde Karen til hende "Gud bevare os Marie, hvorfor tager I afsted, beder Gud bevare

eder, og tænk på ladefogden hvor det gik med ham". Dertil svarede Marie "derfor kan hans sjæl komme lige så højt i himmerig som en andens", og da middagsmaden var sat på bordet og alle folk i gården, såvel som hendes madmoders børn og skolemester var til bords, da spurgte Karen Marie ad om hun ikke ville gå med ind til bordet. Da svarede Marie hende "nej, jeg vil ingen mad have, jeg vil gå ned i haven efter noget brænde at lægge under kedelen", som var på ilden med garn. Så gik Karen ind til bordet, og så siden ej Marie før om morgenen derefter da hun lå død nede i åen, og om eftermiddagen efter at Marie var borte gik hun uden for gården, og da kom Peder Mogensen til hende, og da sagde hun til ham "her kan vi spore Marie til åen", og der sad noget rødt uld af hendes klokke hun havde på sig i tjørnegærdet, som hun havde sprunget over ved haveporten, og siden forfulgte de hendes fjed til åbreden, men de kunne da ej lede videre efter hende for natten gik på. Yderligere vidner Karen, at om aftenen tilforn kom hendes madmoder ud i stegerset og sagde til dem "piger, I skulle lægget noget i kakkellovnen, der er så meget koldt i stuen", og gik så ind i stuen igen. Da tog Marie brændet på fyrstedet og slog omkring og bad fanden skulle føre sig der af gården. Da sagde Karen "hvorfor tager I sådan afsted med ilden?", da svarede Marie "jeg skytter djævlen derom hvad de siger". Margrethe Nielsdatter tjenende i Hulegård vidner, at i går for 14 dage siden, da gik Marie Rasmusdatter, efter at hun havde sat brød i ovnen og givet folkene middagsmad, ud efter hende i haven og sagde til hende, at hun ville hente noget brænde at lægge under kedelen, som der var garn udi, og siden så hun hende ikke før om morgenen da de fandt hende i åen. Anne Hemmingsdatter, bærende i Bregnebjergshus, vidner at for 14 dage siden var hun i Hulegård, og da gik Marie Rasmusdatter og slog brød op med de andre og satte i ovnen og lavede middagsmad til folkene, og så at hun tog en valk af sit skrin og sagde "den har jeg købt i god tid" og bad djævlen fare i sig om hun skulle slide den. Peder Lauridsen i Allerslev vidner at fornævnte dag var han i Hulegård og ville tale med Ole Lauridsen, da så han at Marie Rasmusdatter bar middagsmad ind på bordet til folkene. Mads Klokke i Allerslev vidner som Peder Lauridsen, ettersom han samme dag var i Hulegård. Peder Mogensen i Hulegård vidner, at fornævnte dag efter middag kom han fra Hule Mølle, og da mødte han Karen Pedersdatter udenfor Hulegård ved haveporten, og da sagde hun til ham at Maren var gået bort, og hun kunne spore hende ned til åen. Så fulgtes de ad ned til åen og så der hendes fjed ned til åen, men de kunne ikke finde hende for nattens mørkhed, men ved haveporten, som hun var gået over, sad noget uld af hendes klokke på gærdet, og om morgenen tidligt derefter fandt de hende nede i åen.

5. feb. 1678

- Birkefogden Oluf Lauridsen på velb. Johannes Finches vegne ctr. hr. Jørgen Mule, sognepræst til Ørsted og Dåstrup sogne, samt substitutten Jens Andersen i Ørsted, angående en herskabets vornede Jens Jensen, som hr. Jørgen skal have forment og gjort forhold på, da husbondens hjenere ville affrodre ham nu i sidste udskrivning, da de skulle have brugt ham til K.M. tjeneste. Peder Jensen i Allerslev vidner, at forleden næste dag efter Nytårsdag var han befalet af Oluf Lauridsen at han, tillige med Olufs søn Peder Olsen, skulle rejse til Ørsted at affordre en person til soldat, som var hos hr. Jørgen (...m.v.)

19. febr. 1678

- Afkald: Rasmus Mikkelsen af Kulby i Løve herred, på sin hustru Gjertrud Lauridsdatters vegne, gav Peder Andersen og Hans Pedersen i Herslev afkald og kvittering for hvad arv Gjertrud kunne være arveligt tilfaldet

efter hendes salig fader Laurids Olsen (el. Laurids Olufsen), substitut, som boede og døde i Herslev, som bemeldte Hans Pedersen og Peder Andersen har haft under værgemål.

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Ole Laursen (el. Ole Lauridsen), som tjetne Peder Ibsen (el. Peder Jepsen) i Herslev og nu forleden i sidste udskrivning af sin tjeneste uden sin husbondes vilje og samtykke undveg, samt Laurs Christensen, som i lige måde fra sin fader Christen Nielsen er undviget, begge angående deres fødested. Anders Laursen (el. Anders Lauridsen) i Herslev vidner at Ole Laursen er barnefødt i Herslev i den gård Niels Madsen nu påboer, og Christen Nielsens søn Laurs Christensen er barnefødt i den gård hans fader endnu påboer. Laurs Christensens fader Christen Nielsen i Herslev vidner at hans søn er født i den gård han iboer.

12. mar. 1678

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Jep Jensens søn Jens Jepsen, tjenende hr. Niels i Kornerup, angående hans fødested. Anna Christensdatter, den indstævnedes moder, vidner at nu i fasten for 18 år siden, i seneste svensketid, da kom en af de svenske, en forker(?) ("foerchere"), som lå til Peder Mogensen i Gevninge, hans karl navnlig Jacob til hende i hendes hus, som nu ligger til Københavns Magistrats gods, og spurgte hvor hendes mand Jeppe var, han skulle gå op og køre en vogn til lejren for Peder Mogensen. Da svarede hun, at hendes mand ej var hjemme. Da svarede bemeldte Jacob, at hun enten skulle skaffe hendes mand eller og selv køre, og som hun ej kunne jøre, ej heller gå ud at lede manden op, gik bemeldte Jacob fra hende, og siden kom straks igen og med magt tog hende af sit hus og drev hende for ved sig op ad gaden, og som hun kom ud for Jørgen Hansens havegårde, som da der boede, fik hun ondt og satte sig ned på jorden. Da kom Jørgen Hansens kone til dem og bad ham at han ville lade hende gå, og dermed gik han fra hende og truede hende at hun skulle vel blive hentet. Så gik hun ind i en ødegård, som Mads Knap havde påboet og nu Knud Jensen iboer, som er hr. Jens Runkels anneksgård, og gik ind i et øde kammer, eftersom hun ikke turde gå hjem i hendes eget hus, og det var imod aften, og imidlertid hun lå der kom tvende kvinder, først Anna Jens Madsens og ville tage noget brænde, da råbte benævnte Anna Christensdatter af hende og bad at hun ville komme til hende, og da hun kom til hende klagede hun sig at hun havde ondt. Da svarede Anna Jens Madsens "nu kommer Kirsten Ole Pedersens og vil hente sig noget brænde med, så vil vi se at vi kan få eder hjem i eders hus", og da Kirsten Ole Pedersens kom tog de begge hende og rejste hende op og ville følge hende hjem, men hun kunne ikke gå af stedet, og hun bad at de ville hjælpe hende, hvortil de svarede den, de kunne og turde ikke, men Kirsten Ole Pedersens gik ned efter en kvinde ved navn Truen, og imidlertid blev hendes foster, den indstævnede Jens Jepsen, født, førend fornævnte Truen kom til hende. Da tog Truen benævnte barn Jeps Jepsen i sit forklæde og bar ham fra benævnte ødegård og over i deres hus, som Anna Christensdatter da boede, og de tvende foromrørte kvinde rejste hende op og ville hjælpe hende hjem, men hun kunne ikke gå. Så tog Kirsten Ole Pedersens hende på sin ryg og bar hende hjem i sit hus, og imidlertid kom hendes mand hjem mens kvinderne var der. Dernæst vidner Jens Jepsens fader Jep Jensen, at fornævnte tid, da hans søn var født, kom han hjem derefter om aftenen, og da han kom ind var endda bemeldte tre kvinder hos hans kone. Da fortalte de ham hvorledes hans kone havde født bemeldte hendes foster til verden i Mads Knaps gård, og ydermere berettede de ham hvorledes at de havde hjulpet hans kone og fosteret over i deres hus. Anna Christensdatter og Jep Jensen tilspørger om det var i den sidste

vinter i fejdetiden eller vinteren tilforn, at Jens Jepsen blev født, hvortil de svarer, at de ikke fuldkommen kan erindre det, men det er 18 år siden, og de har ej avlet flere børn sammen i svenskens vejdetid end Jens Jepsen.

19. mar. 1678

- Inger Mikkelsdatter, værende hos sin moder Anne, salig Mikkell Lauridsens i Kirke Hvalsø, stævnet for lejermål begået med en person ved navn Hans.

9. apr. 1678

- Der tages tingsvidne om en drengs død: tre ryttere var sidste 17. marts kommet tidende igennem Haraldsted var Sorø af, og en af dem ville skyde efter Peder Smeds hund, men da fængkrudtet blussede op gik pistolen ikke af. En anden rytter red så efter hunden, men den løb væk ned mod søen, så han kom tilbage igen med sin pistol i hånden og skød den så af ind i en flok mennesker. Kuglen ramte Peder Smeds tjenestedreng Søren Simonsen i hovedet, så han faldt død om på stedet, og "hjernen udgik af hullet". Rytterne red så bort mod Valsøllille af.

- Daniel Jespersen Lysgaard af Osted, på højærværdige hr. biskop dr. Hans Baggers vegne, ctr. Jep Lauridsen i Skee, angående hans fødested. Jep Lauridsens fader Laurids Jensen i Skee samt Karen Jepsdatter og Niels Joensen samemsteds, Ole Pedersen i Klarup og Niels Jepsen i Egtved har tilforn vidnet til Ringsted herredsting om Jeps fødestavn. Benævnte Laurids Jensen er mødt og beviser med tre tingsvidner, alle udstedt af Ringsted herredsting angående hans søn Jep Lauridsens fødested, at Daniel Jespersen derom har ført adskillige vidner. Et af tingsvidnerne er taget 30. november 1677.

16. apr. 1678

- Afkald: Hr. Ole Madsen af Jystrup gav sin broder hr. Jacob Olsen sognepræst til Valsøllille og Jystrup menigheder afkald og kvittering for hvad arv Ole Madsen var tilfaldet efter sin salig fader hr. Mads Jørgensen og moder Margrethe Jacobsdatter, som begge boede og døde i Jystrup, som hr. Jacob har haft under værgemål.

23. apr. 1678

- Der skal holdes skifte 29. april efter afdøde Kirsten Poulsdatter i Jystrup.

18. juni 1678

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Peder Andersen i Ørsted angående hans fødested. Anders Thielsen i Valsøllille vidner at Peder Andersen, som nu står for retten, er barnefødt i den gård i Valsøllille, som Anders Rasmussen sidst påboede. Jens Thielsen (el. Jens Thiesen) i Valsøllille bekræfter vidnet, og vidner yderligere at han stod fadder da Peder Andersen blev døbt. Margrethe Madsdatter i Valsøllille bekræfter vidnet, og vidner yderligere at hun var hos Peder Andersens moder da han blev født. Peder Andersen nægtede ikke at være født på benævnte sted.

27. aug. 1678

- Skjoldenæsholms herskab ctr. Apelone Lauridsdatter (el. Appolone Lauridsdatter), som boede udi Valsøllille, hvor kaldsmændene også personligt talte med hende, angående klagemål som hun over forvalteren Johan Jensen på Skjoldenæsholm for hans husbond rentemester Henrich Müller ubesindigt har gjort. Thomas Jensen i Valsøllille vidner at for

omtrent 4 år siden fæstede Apelone Lauridsdatters mand Anders Lauridsen Væver et hus i Valsølille, som Jens Væver oplod for ham, og boede så i huset i to år, før han lod sig leje til soldat af Universitetets tjener, hvorefter han udkom til soldat. Siden blev hun siddende et års tid i huset, efter den akkord som hendes mand havde oprettet med forvalteren, og da hendes mand ikke kom hjem igen solgte hun hvad der var i huset, så hun ikke havde noget til skatter eller tiende, hvorfor forvalteren ej længere ville betro hende huset, medmindre hun kunne skaffe ham nøjagtig forsikring for hvad tyngde der skulle udredes. Niels Jensen Smed i Valsølille bekræfter vidnet.

- Birkefogden Oluf Lauridsen i Hulegård på Lejregårds herskabs vegne fremførte for retten en fange ved navn Laurids Espensen, som foregav at høre hjemme i Årup i Borup sogn, som blev anholdt sidste 20. august i Allerslev med to bæster og en vogn, hvilken vogn var fuld af tyvekoster taget fra Mikkell Hansens hus i Allerslev.

3. sep. 1678

- Christen Hansen, tjenende i Kirke Hvalsø, på egne og søster Valborg Hansdatters vegne, tjenende sammesteds, gav sin svoger Peder Nielsen i Høje Tåstrup i Københavns len afkald og kvittering for hvad arv han og hans søster var arveligt tilfaldet efter deres salig søster Johanne Hansdatter, som bemeldte Peder Nielsen havde til ægte.

- Der skal holdes skifte 13. september efter afdøde Laurids Nielsen ladegårdsfoged på Lejregård, som døde sammesteds 12. juni 1677.

10. sep. 1678

- Thomas Jostensen (el. Thomas Justesen) i Glim fremkom for retten og gav klageligt til kende hvorledes nu forleden fredags for 8 dage siden hans lille søn Ole Thomassen ulykkeligt er faldet af en vogn og meget ilde af heste og vogn er blevet medhandlet, udi det hans hoved er ganske slået, armene og kroppen meget knust af hjulene, hvorover han ligger under badskærerens hånd. Thomas har ingen formue til at betale. Drengen er 10 år gammel.

17. sep. 1678

- Der lyses efter Hans Thruelsen (el. Hans Troelsen), som for nogen tid siden er rømt fra sit fæstehus i Lejre.

22. okt. 1678

- Anne, salig Mikkell Lauridsens i Kirke Hvalsø, er stævnet angående nogle grene hendes tjenestedreng Rasmus Sørensen skal have hugget af en bøg. På Annes vegne mødte hendes søn Jørgen Mikkelsen. [Ugen efter møder hun selv.]

19. nov. 1678

- På dette sted i protokollen er indført lysninger af bortkomne dyr for året 1677 og det meste af 1678.

26. nov. 1678

- Mads Lauridsen i Torkildstrup ctr. Jens Sørensen i Kirke Såby for 1 sldl. han skylder Mads Lauridsen, som er resten på hans obligation til salig Hans Olsen i Torkildstrup, dateret 8. februar 1662.

Til sidst i protokollen er indført endnu nogle lysninger af bortkomne dyr for resten af året 1678.

- Laurids Jensen i Mortenstrup oplyser (3. december 1678?) en ko; 25. juni 1678 vedkendte richtmester Jacob Rigter (el. Jacob Richter) i Lille Ebberup i Bromme sogn sig samme ko, og tilhjemlede sig den med sit brændemærke, og annammede den ved sin tjener Anders Pedersen samt søn Johan Evert ("Johan Effuert").